

คำวินิจฉัยชี้ขาดอำนาจหน้าที่ระหว่างศาลที่ ๗๑/๒๕๕๕

ศาลแพ่ง

ศาลปกครองกลาง

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย

พระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๕๒

(มาตรา ๙ วรรคหนึ่ง (๔))

ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์

พระราชบัญญัติการทางพิเศษแห่งประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๕๐

การทางพิเศษแห่งประเทศไทยผู้ให้เช่าฟ้องขับไล่เอกชนผู้เช่าที่ดิน พร้อมเรียกค่าเช่าที่ค้างชำระ ค่าภาษีโรงเรือนและที่ดิน ค่าเสียหาย และดอกเบี้ย ซึ่งสัญญาเช่าที่ดินดังกล่าวแม้จะมีคู่สัญญาฝ่ายหนึ่งเป็นหน่วยงานทางปกครอง แต่ก็กระทำในฐานะที่เท่าเทียมกัน และถึงแม้ว่าจะมีข้อสัญญาที่กำหนดให้โจทก์เลิกสัญญาได้ก่อนครบกำหนดโดยไม่ต้องรับผิดชอบ ก็พบได้ทั่วไปในสัญญาที่เอกชนทำต่อกันและเป็นการกำหนดข้อตกลงที่ทำให้ผู้ให้เช่าได้เปรียบเท่านั้น ทั้งหากมีการเลิกสัญญาต่อกันแล้วมิใช่ว่าโจทก์จะใช้อำนาจตามสัญญาบังคับเอาจากจำเลยได้ทันที แต่ก็จะต้องนำคดีไปสู่ศาลให้พิจารณาชี้ขาดอีกครั้ง ซึ่งก็ยังไม่แน่ว่าข้อสัญญาดังกล่าวเป็นธรรมหรือไม่ นอกจากนี้เนื้อหาของสัญญาก็มีสาระสำคัญเป็นการให้จำเลยได้ประโยชน์จากการใช้ที่ดินที่เช่าเป็นทางเข้าออกไปสู่ทางสาธารณะโดยโจทก์ได้ค่าเช่าเป็นผลประโยชน์ตอบแทนเท่านั้น มิได้มีลักษณะเป็นสัญญาสัมปทาน สัญญาที่ให้จัดทำบริการสาธารณะ หรือจัดให้มีสิ่งสาธารณูปโภคหรือแสวงประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติ และมีข้อสัญญาที่โจทก์มอบให้จำเลยเข้าดำเนินการบริการสาธารณะโดยตรงหรือเข้าร่วมดำเนินการจัดทำบริการสาธารณะกับโจทก์ที่จะถือว่าเป็นสัญญาทางปกครอง ตามมาตรา ๓ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๕๒ อันจะอยู่ในอำนาจของศาลปกครอง แต่เป็นคดีพิพาทเกี่ยวกับสัญญาทางแพ่งที่มีคู่สัญญาฝ่ายหนึ่งเป็นหน่วยงานทางปกครองเท่านั้น อันอยู่ในอำนาจพิจารณาพิพากษาของศาลยุติธรรม